

ENDETIDENS PANORAMA I LYS AV JOHANNES ÅPENBARING

Del 1 av Per Braaten

Dato 20.10.23 (redigert A. Sg)

Innledning av redaktør Dagfinn Nese

Per Braaten begynte i 2021 å skrive en serie på 4 deler over temaet:

Panorama over endetiden
I Lys av Johannes Åpenbaring

Redaksjonens ønske var å gi et systematisk utsyn over dette temaet som spillet så stor rolle hos alle bibelens skribenter. I vår tid som kalles «de siste tider» i bibelen finner vi paradoksalt nok budskapet om endetiden svært nedtonet. Gud blir aldri overrasket over det som skjer i denne verden, verken stort eller smått, krig eller fred, lys eller mørke, forbannelse eller velsignelse.

Han kjente de siste dagsaktuelle nyheter fra evighet av, uansett om kilden er å finne i himmelen eller i avgrunnen. Den Allmektige blir aldri brakt ut av fatning!». Slik innleder Braaten. Det ligger grunner til dyp trøst, vekkelse og oppbyggelse i serien! Gud har ikke mistet styringen over verden. Han kjenner veien som ligger foran vår verden. Han ønsker å vise sin menighet hva den vil handle om. Vi får se mer inn i profetiene, i dette store «Herren gjør ikke noe uten at Han har åpenbart sine skjulte råd for profetene» Amos 3.7. Vi ser tegn som bibelen fører frem for å varsle Jesu gjenkomst. Vi får se den mektige Kong Jesus seire over det onde. Utsikten blir stor når vi med Per Braaten tas med opp på de profetiske høyder! Det vi får se, er gitt oss for at Gud vil oss noe ved endetidsbudskapet. Serien er svært aktuell for tiden vi lever!

Hele serien – sammen med alle artiklene Braaten har skrevet i vårt blad – er trykket i et hefte som kan bestilles fra vårt kontor. (Bibelen – Troverdige og profetisk).

Artiklens innhold

A. Artikkel denne artikkel:

- En kort omtale av Bibelen som en profetisk bok.
- En mere utfyllende beskrivelse av Johannes Åpenbaring
- Ulike tolknings-modeller - Kort om Bokens disposisjon.
- En profetisk linje gjennom historien
- Endetidens drama. Klimaks.

B. Artikkel nr. 2

- Joh. Åpenbarings´ kronologi - Israels 70. åruke
- Den store Trengsel - en annerledes trengsel.
- Bortrykkelsens mysterium.
- Martyrenes skare, levende og døde.
- Israels plass og rolle i endetidens drama.

C. Artikkel nr. 3

- Antikrist og Den falske Profet.
- Noen glimt av Skjøgen og endetidens Babylon.
- Harmageddon.
- Jesu Kristi komme i makt og herlighet.

D. Artikkel nr. 4

- Tusenårsriket - Årsak og virkning.
- Jesus regjerer som Konge!
- Dommen ved den store hvite trone.
- En ny himmel og en ny jord.
- Evighetstilstanden! Gud er alt i alle.

ET PANORAMA AV ENDETIDEN I LYS AV JOHANNES ÅPENBARING.

Det er en kjent påstand at "mennesker spør, men Gud rår". Hva vet vi egentlig om framtiden? Ingen ting! *Dere kjenner ikke morgendagen*, er Skriftens klare tale. Og langt mindre kan vi si noe sikkert om hele menneskeslektens framtid, for ikke å tale om historiens avslutning.

Men den Gud som er fra evighet til evighet - Han vet, og tar ikke feil! Og det har behaget Gud å gjøre noen av sine rådslutninger kjent for oss, ikke som famlende prognoser eller usikre antagelser, men som ufeilbarlig profetisk åpenbaring.

Bibelen er en profetisk bok

Bibelen er en profetisk bok. Ikke mindre enn 1/4 av dens totale innhold er av profetisk karakter, og det er mye! Han som suverent styrer historiens gang, på tross av syndens nærvær, proklamerer i sin majestetiske storhet: *Jeg er Gud, og det er ingen som jeg, jeg som fra begynnelsen forkynner enden, og fra fordums tid det som ikke er skjedd. Det er jeg som sier: Mitt råd skal bli fullbyrdet, og alt det jeg vil, det gjør jeg". Jes.46,9b-10.*

Gud blir aldri overrasket over det som skjer i verden, verken av stort eller smått, krig eller fred, lys eller mørke, forbannelse eller velsignelse. Han har kjent de siste dagsaktuelle nyheter fra evighet av, uansett om kilden er å finne i himmelen eller i avgrunnen. Den Allmektige blir aldri brakt ut av fatning!

Og noe av det Gud vet, men ikke alt, har Han åpenbart for oss i Den Hellige Skrift. *For Herren gjør ikke noe uten at Han har åpenbart sine skjulte råd for sine tjenere profetene. Amos 3,7.* Men Han bestemmer selv tiden for disse åpenbaringer, og enda mer tiden for deres oppfyllelse.

Bibelen er i så henseende en annerledes bok enn hva en ellers kan finne i hele verdenslitteraturen. Det

finnes ikke dens like blant noe folk, heller ikke innenfor de andre store verdensreligioner.

Den av profetene i GT som fikk se lengst inn i den skjulte framtid var den rikt utrustede Jesaja.

I sitt opphøyde språk skildrer han som et profetisk skyggebilde; jomfrufødselen - inkarnasjonens mysterium, - det drama som utspant seg på Golgata, Israels hjemkomst til Løftes-landet etter en verdensvid adspredelse, endetidens Antikrist, Den store Trengsel, slaget ved Harmageddon, de siste dagers Tempel i Jerusalem, Tusenårsrikets herlighet og den nye himmel og den nye jord - etterfulgt av den evige tilværelse.

Hvilket panorama!

Allerede oppfylte profetier

Mange av Skriftens profetier er allerede oppfylt, det gjelder ikke minst alle de klare Messiasprofetier som handler om Jesu Kristi komme til vår jord i dyp fornedrelse. Det som var forutsagt århundrer i forveien er blitt historie. Og her dreier det seg ikke om en billedlig eller symbolsk oppfyllelse, men en bokstavelig sådan. Gud mener det Han sier! Den Allmektige handler ut fra det Han har sagt. Og det samme vil skje i tiden som kommer - enten vi tror det eller ei - med alle de profetiske utsagn som ennå ikke har fått sin oppfyllelse. For alle profetier er inspirert av den samme mektige Ånd. Her er det ingen blanding av sannhet og løgn! *Gud er ikke et menneske så Han skulle lyve, heller ikke et menneskebarn så han skulle angre. Skulle Han si noe og ikke gjøre det? Skulle Han tale og ikke sette det i verk? 4.Mos.23,19.*

Oppfyllelsen av det profetiske ord er et av de kraftigste bevis på Skriftens guddommelige inspirasjon. Det er som Jesus sa: *Nå har jeg sagt dere dette før det skjer, for at dere skal tro når det*

skjer. Joh.14,29. Dette gjelder all bibelsk profeti.

Da Jesus talte om vår tidsalders ende, spurte disiplene spontant: *Si oss, når skal dette skje? Og hva skal være tegnet på ditt komme og på denne tidsalders ende? Matt.24,3.*

Og i sin videre undervisning gav Mesteren dem - ikke bare ett - men mange "tidens tegn" som **forvarslers** for sin gjenkomst. Disse bestemte tegn skulle være registrerbare hendelser og "situasjonsanalyser" under historiens gang, som det skulle være mulig å observere, innenfor ulike områder. Det handler om religiøse tegn som falske profeter, et omfattende frafall, lovløshet og normoppløsning, store militære konfrontasjoner, hunger og pest, dramatiske naturkatastrofer, kosmiske rystelser, angst og redsel, knebling av ytringsfrihet, blodig forfølgelse fra en totalitær statsmakt og dyp urettferdighet. Alt dette - og mer til - som fødselsveer både for Israel og for en verden i dyp krise.

Det er Guds vilje at vi skal være våkne for disse tidens tegn, ikke av profetisk nysgjerrighet eller svermerisk sensasjonshunger, men som en hjelp til å motstå vår iboende tendens til åndelig sløvhet. Derfor sa Jesus: *Himmelens utseende vet dere å tyde, men tidenes tegn kan dere ikke tyde! Matt.16,3.* I denne påstand ligger det en mild bebreidelse, og en tydelig formaning til aktpågivenhet. Vi har all grunn til å lytte til Skriftens egne ord: *Dere gjør vel i akte på det profetiske ord, som er som en lampe som lyser på et mørkt sted, inntil dagen lyser fram og morgenstjernen går opp i deres hjerter. 2.Pet.1,19.*

Joh. Åpenbaring Bibelens krone.

Denne påbegynte artikkelserie om "Endetidens Panorama" vil primært øse av Joh. Åpenbaring, som Skriften selv betegner som **Jesu Kristi åpenbaring**. Det er den egentlig

betegnelse på denne Bibelens siste bok, som også er blitt kalt for Bibelens krone. Den er gitt som en gave fra Gud, formidlet ved en engel, til alt Guds folk til alle tider. Hovedbudskapet i denne åpenbaring er vitnesbyrdet om Jesu Kristi komme i makt og herlighet ved denne tidsalders ende, til full og endelig seier over alle Guds fiender. *Se, Han kommer med skyene, og hvert øye skal se Ham, også de som har gjennomstunget Ham. Og alle jordens slekter skal gråte sårt over Ham. Ja, amen. Åp.1,7.*

Og denne totale og evige seier for Guds rike vil ikke komme som et resultat av en harmonisk og gradvis vekst gjennom Kirkens historie, uten motstand av noe slag. Guds sanne Menighet har levd i trengsel og strid fra første stund - og senere gjennom hele historien - det være seg fra ytre fiender eller ved infiltrasjon av kamuflerte demoner, forkledd som lysets engler. Men det siste store sluttoppgjør vil bli en gigantisk konflikt av kosmiske dimensjoner mellom lys og mørke, gode og onde engler, mennesker fulle av hat og hengivne etterfølgere av Herren Jesus Kristus, *som følger Lammet hvor det går.* Åpenbaringsboken - Apokalypsen - er full av uforenlige kontraster. Stummende åndelig mørke og kaos vil senke seg over en verden i et bevisst opprør mot himmelens Gud og Hans hellige. Men fra tronen i det høye lyder et myndig ord: *Jeg er Alfa og Omega, sier Gud Herren, Han som er og som var og som kommer, Den Allmektige". Åp.1,8.*

Slik heter det i innledningen til Joh.Åp. Dette er første gang som Gud - så direkte - presenterer seg som Den Allmektige i hele NT. Det må sies å være en kilde til rik trøst og trygghet i forhold til all den gru som forestår. **Den Allmektige Herre som tronte på vannflommens tid** vil også i avslutningen av *de siste dager* ha full kontroll - alle onde

makter, myndigheter og herredømmer til tross - både i den synlige og usynlige verden.

Joh. Åpenbaring, - en annerledes bok
Joh. Åp. er en annerledes bok enn alle Bibelens øvrige Skrifter, full av underlige tegn, gåtefulle bilder og dunkle symboler. En rent ut sagt mystisk bok! For noen virker den helt ubegripelig, og ikke så rent få har gitt opp å lese den. De synes den bringer mer forvirring og frykt enn klarhet og oppbyggelse. For dem er den en fullstendig lukket bok, på grensen til det meningsløse, i alle fall for dem personlig. Men denne underlige bok - merk deg det - er like mye inspirert av Den Hellige Ånd som alt det øvrige i Skriften. For *Hele Skriften er innåndet av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet. 2.Tim.3,16.*

Og det har behaget Historiens Herre å knytte et spesielt løfte om velsignelse til den tålmodige gransker som gir seg i kast med et grundig studium nettopp av denne gåtefulle bok. *Salig er den som leser og de som hører det profetiske ord og holder fast på det som der står skrevet. For tiden er nær. Åp.1,3.*

Det må innrømmes at Joh. Åp. virkelig **er** en vanskelig bok, både å lese og fortolke. Det står ikke til å nekte. Den både avslører og tilslører. Men når det er sagt bør det også tilføyes at denne omstridte bok samtidig er en overraskende tydelig **evangelisk bok**. Ingen annen bok i Bibelen taler så mye om Lammet som Joh.Åp. Her lyder et klart og frigjørende vitnesbyrd om kraften i Jesu blod. Og det sies med stor overbevisning at *Jesu vitnesbyrd er profetordets ånd. Åp.19,9.* Jesus er Skriftens midtpunkt både i GT og NT, slik Han er det også i Joh.Åp. Og Han er midtpunktet for all beundring, tilbedelse og lovprisning i himmelen, både fra engler og frelste syndere.

Hovedaktører i endetidens drama

Aktører i endetidens drama - slik dette blir tegnet for oss i Joh.Åp. - kan, overfladisk betraktet, sies å være både dragen, dyret og den falske profet. Eller begreper som solkvinnen, Lammets brud, og dessuten skjøgen - som blir omtalt som Babylon, - det være seg det religiøse eller kommersielle Babylon. Dette gåtefulle navn, som i seg selv rommer et mysterium, har fulgt Guds sanne menighet som en skygge gjennom århundrer. Men høyt hevet over alle disse språklige og billedlige formuleringer, mettet av profetisk symbolikk - med den åndelige og historiske virkelighet som de favner - stråler vitnesbyrdet om Jesus! Både som Guds **Lam**, slaktet fra verdens grunnvoll ble lagt, og som **Løven av Juda. Han som elsker oss og løste oss fra våre synder med sitt blod. Åp.1,5.**

Bare Han - HERREN JESUS KRISTUS - var den eneste av alle skapninger i hele kosmos - *i himmelen eller på jorden eller under jorden* - som var verdig til å åpne framtidsboken, forseglet med sju segl. Fordi Han hadde seiret. *Åp.5,5.*

Det gir en særlig trøst og trygghet til endetidens siste generasjon av troende og bedende mennesker. Men også til Guds folk til alle tider!

Det hendelsesforløp som blir skildret for oss i Joh.Åp. synes å foregå innenfor en tidsramme på sju år. På flere steder tales det om en periode på "*førtito måneder*", "*ett tusen to hundre og seksti dager*" og "*en tid, tider og en halv tid*". *Åp.11,2-3; 12,6 og 14; 13,5.*

Disse tallopplysninger utgjør hver for seg 3 og 1/2 år, altså halvparten av 7 år. I den kjente profetien i *Dan.9, 24-27* - også kalt for Bibelens nøkkelprofeti - blir det sagt at midt i den siste og 70. åraken, skal *en kommende fyrste* bryte en pakt som han tidligere har inngått med mange. Da Jesus holdt sin

innholdsrike tale om endetiden i *Matt.24* henviste han nettopp til denne hendelse som *ødeleggelsens styggedom. v.15*. Dette gir støtte til den eldgamle tolkning, som også noen av Kirkefedrene fremholdt, at de første 69 åraker hører historien til, idet de førte fram til Jesu første komme. Så de er allerede oppfylt. Men den siste og 70. åraken hører enda framtiden til, nærmere bestemt perioden for Den store Trengsel. Det er dette som er den profetiske bakgrunn for de nevnte tallopplysninger i Joh.Åp. om 3,5 + 3,5 = 7 år.

Både *Matt.24* og *Joh. Åp.* favner i sin **endelige** oppfyllelse dette profetiske tidsavsnitt, som både profeten Daniel og Herren Jesus omtalte som Den store Trengsel.

Forskjellige bibelsyn

Gjennom Kirkehistorien har det vært fremsatt flere - for ikke å si mange - ulike tolkninger av Joh.Åp. Uten å nevne for mye angir vi bare noen av de mest kjente synspunkter som har vært fremsatt.

- Noen hevder at Joh.Åp. bare beskriver det som var den aktuelle situasjon i det romerske imperium for de første kristne. Det som står skrevet i disse kapitler har i følge denne forståelse allerede funnet sted, og hører nå historien til. Hele Joh.Åp. er dermed et tilbakelagt stadium.

- Andre har ment at Joh.Åp. har hatt en **gradvis** oppfyllelse gjennom hele Kirkens historie. Mye har allerede hendt, men noe gjenstår fortsatt. Det innebærer at Joh.Åp. er både historisk og profetisk.

- Det er også de som har oppfattet Joh.Åp. - ikke som en beskrivelse av konkrete hendelser som har funnet sted på den historiske arena, men mere som en generell beskrivelse av den stadige og ufullendte kamp mellom lys og mørke som stadig pågår, både i vårt eget liv og i verden forøvrig.

- Og til sist er det også en gruppe tolkere som har fremholdt at Joh.Åp. dypest sett er en profetisk kunngjøring av endetidens drama. Dette synes faktisk å være denne bokens oppfatning av seg selv. Og dette var da også oldkirkens forståelse.

Vi innrømmer - sammen med mange andre - at det kan ligge **noe riktig** i alle disse ulike tolkningsmodeller. Det er ikke her nødvendig å trekke skarpe skillelinjer. **Det handler ikke primært om et enten /eller, men mer om et både/og.** I alle fall velvillig forstått. De ulike oppfatninger kan sies å være et interessant uttrykk for rikdommen og mangfoldigheten i Guds Ord. Det som står helt fast er at Joh.Åp. til alle tider har vært en bok til trøst, håp og veiledning for kristne i trengsel og nød. Men klimaks gjenstår! Og for oss som lever i dag - og som har all grunn til å oppfatte oss selv som en endetidsgenerasjon - burde Joh.Åp. være mer aktuell enn noensinne før.